

struktionerne for Danmarks Pædagogiske Universitet og Danmarks Tekniske Universitet. Forslaget tilsigter derfor også en mere ensartet regulering af alle de danske universiteter.

Ifølge lovforslaget skal bestyrelsen i henhold til universitetets formålsbestemmelse, som den fastlægges i vedtægten, varetage universitetets interesser som uddannelses- og forskningsinstitution med ansvar for at fastlægge retningslinier for organisationen, den langsigtede virksomhed og udvikling. I den forbindelse er forvaltningen af universitetets økonomi en central del af bestyrelsens ansvar. Universiteterne overgår til en særskilt finansiering i form af tilskud, og universiteterne vil få mulighed for at opbygge en kapital adskilt fra statskassen, fx via opsparing eller via indtægter fra rekvireret forskning eller patentindtægter m.v.

Forslaget om etablering af institutionelt selveje med bestyrelser og ledere, der er ansvarlige over for bestyrelsen, er en afgørende forudsætning for at øge universiteternes frihedsgrader i forhold til ministeren og den øvrige statslige forvaltning, hvilket længe har været ønsket fra universiteterne.

Det foreslås, at universiteterne får en række frihedsgrader, ligesom der er søgt etableret en fleksibilitet, der giver mulighed for at øge frihedsgraderne i takt med, at forudsætningerne for regelforenkling, afbureaukratisering m.v. realiseres. Det vil betyde, at der på sigt tilføres universiteterne yderligere kompetencer og dermed frihedsgrader i forhold til ministeren og den øvrige statslige forvaltning.

Universiteterne vil dog fortsat være underlagt ministerens tilsyn. Det betyder blandt andet, at ministeren har mulighed for at gribe ind over for bestyrelsen som universitetets øverste myndighed, hvis den ikke lever op til sit ansvar efter dette lovforslag.

På kapitalområdet vil der fortsat være forskelle på de enkelte universiteters status. Alle universiteterne vil efter forslaget få mulighed for at opbygge en formue adskilt fra statens formue i øvrigt, men, for så vidt angår bygningsmassen, rummer forslaget kun en hjemmel til, at de nuværende statsinstitutioner blandt universiteterne senere overtager bygningerne med de bevillende myndigheders godkendelse.

Ledelse

Forslagets reform af universiteternes ledelsesstruktur skal styrke ledelsen og øge universiteternes handle- og beslutningskraft. Lovforslaget kombinerer ledelsesreformen med en udstrakt frihed for universiteterne til at fastlægge deres organisering i en vedtægt.

Bestyrelsesmedlemmerne skal tilsammen kunne bidrage til at fremme universitetets strategiske og over-

ordnede udvikling med deres erfaring og indsigt i uddannelse, forskning, videnformidling og videnudvikling. Udenlandsk forsknings- og uddannelseserfaring bør være repræsenteret. Bestyrelserne får flertal af udefra kommende medlemmer og repræsentation af studerende, det videnskabelige personale og det teknisk-administrative personale. Der skal herske åbenhed om bestyrelsens arbejde, og åbenhed præciseres i lovforslaget og skal fastlægges nærmere i det enkelte universitets vedtægt.

Universitetet kan nedsætte et repræsentantskab, som ud over en rådgivende funktion kan udpege nogle eller alle af bestyrelsens udefra kommende medlemmer, hvis universitetet ønsker det.

Rektor, dekaner og institutledere skal fremover ansættes. Det overordnede princip er, at bestyrelsen ansætter rektor. Rektor ansætter dekaner, der ansætter institutledere. Endvidere udpeger dekaner studieledere efter indstilling fra studienævn. I proceduren ved ansættelse sikres ledernes faglige og ledelsesmæssige legitimitet. Der oprettes ved det enkelte universitet et eller flere akademiske råd, der varetager akademiske sager og udtaler sig om alle akademiske forhold af væsentlig betydning for universitetets akademiske virksomhed.

En ledelsesreform skal sikre, at forskning, uddannelse og videnudvikling fortsat bliver løftet til højeste internationale kvalitetsniveau. Ledelsesreformen skal generelt være med til at fastholde og styrke den forandringsproces, der er begyndt med de mange udviklingsforsøg med organisation og uddannelse.

Regelforenkling og afbureaukratisering

En central målsætning i regeringens universitetspolitik er at sikre universiteterne selvforvaltning og skabe regelforenkling på områder, hvor regler for statens institutioner på en uhensigtsmæssig måde binder universiteterne.

På det økonomiske område har universiteterne allerede i dag en meget betydelig selvforvaltning, da de modtager samlede blokbevillinger til forskning, uddannelse og øvrige formål. Der er ikke i den gældende universitetslov fastsat regler på dette område, bortset fra § 9, stk. 2, hvor der blandt andet står, »at institutionen skal overholde bevillingsforudsætninger og disponeringsregler og varetage de opgaver, der er givet bevilling til«. Denne økonomiske selvbestemmelse skal fastholdes.

Universiteterne har under bygningstaxameterordningen incitamenter til at sikre en økonomisk ansvarlig bygningsforvaltning og en effektiv lokaleudnyttelse.